

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 15ης Οκτωβρίου 2015*

«Προδικαστική παραπομπή — Οδηγία 92/83/ΕΟΚ — Εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων καταναλώσεως που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά — Άρθρο 27, παράγραφος 1, στοιχείο δ' — Απαλλαγή από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο καταναλώσεως — Αιθυλική αλκοόλη — Χρησιμοποίηση για τον καθαρισμό και την απολύμανση εξοπλισμού και χώρων που προορίζονται για την παρασκευή φαρμάκων»

Στην υπόθεση C-306/14,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Varhoven administrativen sad (Βουλγαρία) με απόφαση της 19ης Ιουνίου 2014, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Ιουνίου 2014, στο πλαίσιο της δίκης

Direktor na Agentsia «Mitnitsi»

κατά

Biovet AD,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), πρόεδρο του πρώτου τμήματος, προεδρεύουσα του δευτέρου τμήματος, J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadjiev, K. Λυκούργου και J.-C. Bonichot, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: M. Aleksejev, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 30ής Απριλίου 2015,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο Direktor na Agentsia «Mitnitsi», εκπροσωπούμενος από τον V. Τανον και από τις S. Yordanova, N. Yotsova-Toteva και S. Genova,
- η Biovet AD, εκπροσωπούμενη από τον A. Ivanov,
- η Βουλγαρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις E. Petranova, D. Drambozova και M. Georgieva,

* Γλώσσα διαδικασίας: η βουλγαρική.

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Inez Fernandes και N. Vitorino και από την M. Rebelo,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους M. Wasmeier και D. Roussanov,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 4ης Ιουνίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 27, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά (ΕΕ L 316, σ. 21).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Direktor na Agentsia «Mitsnitsi» (διευθυντή της υπηρεσίας τελωνείων, στο εξής: Direktor) και της Biovet AD (στο εξής: Biovet), όσον αφορά την επιβολή εναρμονισμένου ειδικού φόρου καταναλώσεως στην αιθυλική αλκοόλη την οποία χρησιμοποιεί η εταιρία αυτή για καθαρισμό και απολύμανση.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Η δέκατη ένατη και η εικοστή αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 92/83 έχουν ως εξής:
«[εκτιμώντας] ότι είναι αναγκαίο να θεσπισθούν σε κοινοτικό επίπεδο οι απαλλαγές που ισχύουν για αγαθά, τα οποία μεταφέρονται μεταξύ κρατών μελών
ότι είναι δυνατόν, πάντως, να παρέχεται στα κράτη μέλη η ευχέρεια να εφαρμόζουν απαλλαγές που συνδέονται με το είδος τελικής χρήσης του προϊόντος εντός του εδάφους τους».
- 4 Δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής, τα κράτη μέλη επιβάλλουν ειδικό φόρο καταναλώσεως επί της αιθυλικής αλκοόλης.
- 5 Το άρθρο 27, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα εξής:
«Τα κράτη μέλη απαλλάσσουν τα προϊόντα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο κατανάλωσης σύμφωνα με τους όρους τους οποίους καθορίζουν με σκοπό την ορθή και απλή εφαρμογή των απαλλαγών αυτών και την πρόληψη φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής ή κατάχρησης:
α) όταν διανέμονται με τη μορφή αλκοόλης η οποία έχει υποστεί πλήρη μετουσίωση σύμφωνα με τις απαιτήσεις κάθε κράτους μέλους, εφόσον οι απαιτήσεις αυτές έχουν δεόντως κοινοποιηθεί και γίνει δεκτές σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4. [...]
β) όταν έχουν υποστεί μετουσίωση σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές οποιουδήποτε κράτους μέλους και χρησιμοποιούνται για την παρασκευή οποιουδήποτε προϊόντος προοριζόμενου για κατανάλωση από τον άνθρωπο·

[...]

δ) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή φαρμάκων όπως αυτά ορίζονται από την οδηγία 65/65/ΕΟΚ [του Συμβουλίου, της 26ης Ιανουαρίου 1965, περί της προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με τα φαρμακευτικά ιδιοσκευάσματα (ΕΕ ειδ. έκδ. 13/001, σ. 25)]·

[...]».

6 Το άρθρο 27, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της ίδιας οδηγίας προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάσσουν τα προϊόντα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο κατανάλωσης σύμφωνα με όρους τους οποίους καθορίζουν με σκοπό την ορθή και απλή εφαρμογή των απαλλαγών αυτών και την πρόληψη φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής ή κατάχρησης:

[...]

δ) όταν χρησιμοποιούνται για την παραγωγή προϊόντων, εφόσον αυτά στην τελική μορφή τους δεν περιέχουν αλκοόλη».

Το βουλγαρικό δίκαιο

7 Κατά το άρθρο 22, παράγραφος 4, σημείο 4, του νόμου περί ειδικών φόρων καταναλώσεως και περί φορολογικών αποθηκών (Zakon za aktsizite i danächnite skladove, DV αριθ. 91, της 15ης Νοεμβρίου 2005), όπως είχε εφαρμογή στη διαφορά της κύριας δίκης (στο εξής: ZADS), ο ειδικός φόρος καταναλώσεως που έχει καταβληθεί για την αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά επιστρέφεται οσάκις αυτά χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασίας παραγωγής, εφόσον το τελικό προϊόν δεν περιέχει αλκοόλη.

8 Το άρθρο 22, παράγραφος 7, του ZADS ορίζει ότι, για την εφαρμογή, ιδίως, του άρθρου 22, παράγραφος 4, σημείο 4, του νόμου αυτού λογίζεται ότι η αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά που χρησιμοποιούνται ως μέσα καθαρισμού δεν περιλαμβάνονται ούτε χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διαδικασίας παραγωγής.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9 Η Βiovet παρασκευάζει φαρμακευτικές ουσίες και εμπορεύεται κτηνιατρικά φάρμακα, γεωργικά προϊόντα και φάρμακα για χρήση από τον άνθρωπο.

10 Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της παρασκευής φαρμάκων, η Βiovet χρησιμοποιεί αιθυλική αλκοόλη, υπό τη μορφή υδατικού διαλύματος με περιεκτικότητα 70 % σε αιθανόλη, για τον καθαρισμό και την απολύμανση τεχνικού εξοπλισμού, εγκαταστάσεων παραγωγής, καθώς και χώρων και επιφανειών εργασίας.

11 Στις 14 Σεπτεμβρίου 2012, η Βiovet ζήτησε την επιστροφή των ειδικών φόρων καταναλώσεως που είχε καταβάλει για 271 λίτρα αιθυλικής αλκοόλης που χρησιμοποιήθηκαν για τους προαναφερθέντες σκοπούς κατά το διάστημα μεταξύ 1ης και 31ης Αυγούστου του ίδιου έτους.

12 Η εν λόγω αίτηση επιστροφής απορρίφθηκε με απόφαση του Nachalnik na Mitnitsa «Plovdiv» (διευθυντή του τελωνείου Φιλιππουπόλεως, Βουλγαρία). Κατά της αποφάσεως αυτής ασκήθηκε διοικητική προσφυγή, η οποία απορρίφθηκε με απόφαση του Direktor.

- 13 Η Biovet άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως του Direktor ενώπιον του Administrativen sad Sofia-grad (Βουλγαρία), το οποίο έκρινε ότι ο καθαρισμός και η απολύμανση συνιστούν διαφορετικής φύσεως δραστηριότητες οι οποίες αποτελούν τμήμα της διαδικασίας παραγωγής τελικού προϊόντος μη περιέχοντος αλκοόλη και ότι, ως εκ τούτου, ο ειδικός φόρος καταναλώσεως που είχε καταβληθεί για τη χρησιμοποιηθείσα για απολύμανση αλκοόλη έπρεπε να επιστραφεί βάσει του άρθρου 22, παράγραφος 4, του ZADS, χωρίς να έχει εφαρμογή επ' αυτής το άρθρο 22, παράγραφος 7, του νόμου αυτού.
- 14 Ο Direktor άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως του Administrativen sad Sofia-grad ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 15 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Varhoven administrativen sad ανέστειλε την ενώπιόν του διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Ποιο είναι το εννοιολογικό περιεχόμενο του κατ' άρθρο 27, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83 όρου "παραγωγή" και κατά πόσον εμπίπτουν σε αυτό ο καθαρισμός και/ή η απολύμανση ως διαδικασίες για την επίτευξη συγκεκριμένων βαθμών καθαριότητας, συμφώνως προς τις ορθές πρακτικές για την παρασκευή φαρμάκων;
- 2) Επιτρέπει το άρθρο 27, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83, στην περίπτωση κατά την οποία τα κράτη μέλη έχουν καθιερώσει με ρύθμιση την απαλλαγή της αλκοόλης από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο καταναλώσεως οσάκις αυτή χρησιμοποιείται για την παραγωγή προϊόντων τα οποία στην τελική μορφή τους δεν περιέχουν αλκοόλη, την εισαγωγή κανόνα κατά τον οποίο, για την εφαρμογή της εν λόγω απαλλαγής, η αλκοόλη που χρησιμοποιείται ως μέσο καθαρισμού λογίζεται ως μη χρησιμοποιούμενη στο πλαίσιο διαδικασίας παραγωγής;
- 3) Προσκρούει στις αρχές της ασφάλειας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης η εισαγωγή, με άμεση ισχύ (ήτοι, άνευ προβλέψεως εύλογης προθεσμίας απαραίτητης για την προσαρμογή των φορέων της αγοράς) πλάσματος δικαίου, όπως αυτού που καθιερώνεται με το άρθρο 22, παράγραφος 7, του ZADS, το οποίο περιορίζει την απαλλαγή της αλκοόλης από τον ειδικό φόρο καταναλώσεως, η οποία εισήχθη από το κράτος μέλος στο πλαίσιο της εκ μέρους του ασκήσεως διακριτικής ευχέρειας, αποκλείοντας την επιστροφή του εν λόγω φόρου προκειμένου για την αλκοόλη που χρησιμοποιείται ως μέσο καθαρισμού;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου και του δευτέρου ερωτήματος

- 16 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 27, παράγραφος 2, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83 έχει την έννοια ότι, όταν κράτος μέλος θεσπίζει κανονιστική ρύθμιση η οποία θέτει σε εφαρμογή την απαλλαγή που προβλέπεται στη διάταξη αυτή, η αιθυλική αλκοόλη που χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό και/ή την απολύμανση εργαλείων και χώρων που προορίζονται για την παρασκευή φαρμάκων εμπίπτει στην απαλλαγή αυτή και αν, ενδεχομένως, το κράτος μέλος αυτό μπορεί, στο πλαίσιο της εφαρμογής της εν λόγω απαλλαγής, να αποκλείσει από το πεδίο εφαρμογής της απαλλαγής αυτής την αιθυλική αλκοόλη που χρησιμοποιείται για τέτοιους σκοπούς καθαρισμού ή απολυμάνσεως.
- 17 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από το άρθρο 267 ΣΛΕΕ διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο χρήσιμη απάντηση η οποία να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό και εφόσον είναι

αναγκαίο, το Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει τα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (βλ. απόφαση *Brasserie Bouquet*, C-285/14, EU:C:2015:353, σκέψη 15). Το γεγονός ότι, από τυπικής απόψεως, ένα εθνικό δικαστήριο διατύπωσε προδικαστικό ερώτημα παραπέμποντας σε ορισμένες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης δεν εμποδίζει το Δικαστήριο να του παράσχει όλα τα ερμηνευτικά στοιχεία που μπορεί να του είναι χρήσιμα για την εκδίκαση της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί, ασχέτως του αν στα ερωτήματά του γίνεται μνεία των στοιχείων αυτών. Συναφώς, εναπόκειται στο Δικαστήριο να εξαγάγει, από το σύνολο των στοιχείων που του παρέχει το εθνικό δικαστήριο και ιδίως από το αιτιολογικό της αποφάσεως περί παραπομπής, εκείνα τα στοιχεία του δικαίου της Ένωσης που χρειάζονται ερμηνεία, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της διαφοράς (βλ. απόφαση *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, σκέψη 36).

- 18 Καθόσον από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η Biovet ζητεί την επιστροφή των δασμών τους οποίους κατέβαλε επί της αιθυλικής αλκοόλης που χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό ή την απολύμανση εξοπλισμού και χώρων στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της παρασκευής φαρμάκων, πρέπει να εξετασθεί αν περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη εμπίπτει στο άρθρο 27, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83. Πράγματι, αν τούτο συμβαίνει, η αλκοόλη αυτή θα απαλλάσσεται υποχρεωτικώς από δασμούς δυνάμει της διατάξεως αυτής, οπότε δεν θα είναι πλέον ανάγκη να εξετασθεί αν το άρθρο 27, παράγραφος 2, στοιχείο δ', έχει εφαρμογή σε μια τέτοια περίπτωση.
- 19 Κατά συνέπεια, το πρώτο και το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να αναδιατυπωθούν, υπό την έννοια ότι με αυτά ζητείται, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 27, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83 έχει την έννοια ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή υποχρέωση απαλλαγής ισχύει ως προς την αιθυλική αλκοόλη που χρησιμοποιείται από επιχείρηση για τον καθαρισμό ή την απολύμανση του εξοπλισμού και των χώρων που προορίζονται για την παρασκευή φαρμάκων.
- 20 Συναφώς, επισημαίνεται ότι το γράμμα της διατάξεως αυτής, η οποία προβλέπει ότι τα κράτη μέλη απαλλάσσουν από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο καταναλώσεως τα αλκοολούχα προϊόντα τα οποία αφορά η οδηγία 92/83 όταν χρησιμοποιούνται για την παρασκευή φαρμάκων, δεν εξαρτά την εφαρμογή της απαλλαγής αυτής ούτε από την προϋπόθεση ότι τα προϊόντα αυτά χρησιμεύουν άμεσα στην παρασκευή φαρμάκων ούτε από την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνονται στη σύνθεση των φαρμάκων για την παρασκευή των οποίων χρησιμοποιούνται.
- 21 Βεβαίως, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, ο σκοπός των απαλλαγών που προβλέπει η οδηγία 92/83 είναι, μεταξύ άλλων, η εξουδετέρωση των επιπτώσεων των ειδικών φόρων καταναλώσεως επί της αλκοόλης ως ενδιάμεσου προϊόντος που περιλαμβάνεται στη σύνθεση άλλων εμπορικών ή βιομηχανικών προϊόντων (βλ. διάταξη *Asprod*, C-313/14, EU:C:2014:2426, σκέψη 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 22 Παρά ταύτα, ο σκοπός αυτός δεν είναι ο μόνος τον οποίο επιδιώκουν οι εν λόγω απαλλαγές, δεδομένου ότι μερικές εξ αυτών, όπως οι προβλεπόμενες στο άρθρο 27, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', της οδηγίας αυτής, τα οποία αφορούν την αλκοόλη που έχει πλήρως μετουσιωθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις κράτους μέλους και την αλκοόλη που έχει μετουσιωθεί κατά τον τρόπο αυτόν και χρησιμοποιείται για την παρασκευή προϊόντων που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, απαλλάσσουν από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο καταναλώσεως την αλκοόλη, ακόμη και όταν δεν χρησιμοποιείται ως ενδιάμεσο προϊόν που περιλαμβάνεται στη σύνθεση άλλων προϊόντων.
- 23 Τούτο ισχύει επίσης στην περίπτωση της απαλλαγής που προβλέπεται στο άρθρο 27, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83, το οποίο σκοπεύει στην εξουδετέρωση της επιπτώσεως του εναρμονισμένου ειδικού φόρου καταναλώσεως επί της αλκοόλης που χρησιμοποιείται για την παρασκευή φαρμάκων, είτε η αλκοόλη αυτή περιλαμβάνεται στη σύνθεση των φαρμάκων αυτών είτε είναι απλώς αναγκαία για την παραγωγή τους, χωρίς να περιλαμβάνεται στη σύνθεσή τους.

- 24 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η Βιοβεντ ζήτησε, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της παρασκευής φαρμάκων, την επιστροφή των δασμών που κατέβαλε επί της αιθυλικής αλκοόλης που χρησιμοποιείται για την απολύμανση του εξοπλισμού της και των χώρων της.
- 25 Από την κατατεθείσα ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία προκύπτει ότι η απολύμανση του εξοπλισμού και των χώρων που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή φαρμάκων συνιστά αναγκαίο στάδιο της διαδικασίας παρασκευής τους και ότι η χρησιμοποίηση της αιθυλικής αλκοόλης είναι απαραίτητη στο πλαίσιο τέτοιων εργασιών απολυμάνσεως. Συναφώς, τα φάρμακα έχουν την ιδιαιτερότητα, σε σχέση με άλλα προϊόντα, ότι η διαδικασία παρασκευής τους υπόκειται στην τήρηση πολύ αυστηρών κανόνων υγιεινής. Πράγματι, όπως επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, οι επίμαχες στην κύρια δίκη εργασίες απολυμάνσεως σκοπούν μεταξύ άλλων στην εξόντωση των παθογόνων μικροοργανισμών, των οποίων η απουσία είναι υποχρεωτική κατ' εφαρμογήν των κανόνων που αφορούν την ποσότητα των μικροβίων που περιέχονται στα φάρμακα.
- 26 Εντεύθεν συνάγεται ότι, καθόσον η απολύμανση αυτή είναι εγγενής στη διαδικασία παρασκευής φαρμάκων, η προς τούτο χρησιμοποιούμενη αιθυλική αλκοόλη πρέπει να λογίζεται ως χρησιμοποιούμενη «για την παραγωγή φαρμάκων», υπό την έννοια του άρθρου 27, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83.
- 27 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η εν λόγω αλκοόλη πρέπει να απαλλαγεί από τον εναρμονισμένο ειδικό φόρο καταναλώσεως υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζει το οικείο κράτος μέλος, με σκοπό την ορθή και άμεση εφαρμογή της απαλλαγής την οποία προβλέπει η εν λόγω διάταξη, καθώς και την αποφυγή κάθε φοροδιαφυγής, φοροαποφυγής ή καταχρήσεως.
- 28 Υπό τις συνθήκες αυτές στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 27, παράγραφος 1, στοιχείο δ', της οδηγίας 92/83 έχει την έννοια ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή υποχρέωση απαλλαγής ισχύει ως προς την αιθυλική αλκοόλη που χρησιμοποιείται από επιχείρηση για τον καθαρισμό ή την απολύμανση του εξοπλισμού και των χώρων που προορίζονται για την παρασκευή φαρμάκων.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 29 Κατόπιν της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο τρίτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 30 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόμπου που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 27, παράγραφος 1, στοιχείο δ, της οδηγίας 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά, έχει την έννοια ότι η προβλεπόμενη στη διάταξη αυτή υποχρέωση απαλλαγής ισχύει ως προς την αιθυλική αλκοόλη που χρησιμοποιείται από επιχείρηση για τον καθαρισμό ή την απολύμανση του εξοπλισμού και των χώρων που προορίζονται για την παρασκευή φαρμάκων.

(υπογραφές)